

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 1	Introduktion
Forløbets indhold og fokus	Faglige mål Forløbets formål var at introducere elever og kursister til samfundsfag b, herunder forskellen på C og B niveau i samfundsfag. Derudover skulle elever/kursister lære centralt kernestof, som vil gå igen i alle forløb
Faglige mål	Kun introduktion til de faglige mål
Kernestof	<ul style="list-style-type: none">- Samfundsfag til HF, kapitlerne 18, 19, 20, 27, 38 og 39. (uddrag)- Kvalitativ og kvantitativ metode Links <ul style="list-style-type: none">- Ideologi : Er, bør, hvordan Begreber <ul style="list-style-type: none">- Ideologier<ul style="list-style-type: none">o Konservatismeo Socialismeo Liberalisme- Velfærdsmodeller<ul style="list-style-type: none">o Universelo Residualo Selektiv- Velfærdstrekanten/ideologitrekanten
Anvendt materiale.	<ul style="list-style-type: none">- Sludder, Lars Sandahl! Milliarderne skal ikke bruges skattelettelser, men på velfærd. 29/5-2024, <i>berlingske.dk</i>, <i>Elisa Rimpler</i>- CEPOS-direktør: Helt ærligt, er velfærd virkelig noget, vi absolut skal have fra kommunen? <i>Kommentar, 31/1-2024, Berlingske.dk. Jes Brinchmann er direktør i CEPOS</i>- https://www.information.dk/debat/2022/01/konservativ-politik-handler-skabe-godt-liv-familie-landsmaend>

Arbejdsfor- mer	Klassearbejde, gruppearbejde, virtuelt arbejde mm.
----------------------------	--

Forløb 2	Er dansk økonomi og velfærd ude af kriserne
Forløbets indhold og fokus	Dette forløb handler om hvilken situation som dansk samfundsøkonomi er i lige nu. I skal blive i stand til at analysere relevante økonomiske tal og vurdere hvilken tilstand samfundsøkonomien er i nu og hvad man så skal gøre indenfor økonomisk politik. Derudover skal I opnå forståelse for sammenhængen mellem samfundsøkonomien, økonomisk politik og hvordan velfærdsstatens tilstand er.
Faglige mål	<p>anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og andre lande og diskutere foreliggende og egne løsninger herpå</p> <p>anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet samt enkle teorier til at forklare og diskutere samfundsmæssige virkelighedsnære problemstillinger, herunder professionsrettede problemstillinger</p> <p>undersøge og dokumentere et politikområde, herunder betydningen af EU og globale forhold</p> <p>sammenligne og forklare sociale og kulturelle mønstre</p> <p>undersøge konkrete økonomiske prioriteringsproblemer i Danmark og EU og diskutere løsninger herpå</p> <p>behandle problemstillinger i samspil med andre fag</p> <p>demonstrere viden om fagets identitet og metoder</p> <p>formulere faglige problemstillinger og indsamle, kritisk vurdere og bearbejde dansk og fremmedsproget materiale, herunder statistisk materiale, til at undersøge og diskutere problemstillinger og konkludere</p> <p>påvise faglige sammenhænge og udviklingstendenser ved hjælp af tabeller, diagrammer og enkle modeller samt egne beregninger og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler</p> <p>formidle faglige sammenhænge på en struktureret og nuanceret måde på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets terminologi</p> <p>på et fagligt grundlag argumentere sammenhængende og nuanceret for egne synspunkter og indgå i en faglig dialog</p>
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - Samfundsfag til HF, kapitlerne 27 til 34 og 36. - https://luksamfundetop.dk/kapitel-8/instruktionsvideoer - https://samfundsfag.dk/begreber/okonomi/genereel-okonomi/pris-loenspiral/> - https://www.dr.dk/ligetil/video-saadan-er-den-danske-model

- [Udbud og efterspørgsel](#)
- [Sådan fungerer Udbud og Efterspørgsel – Kort fortalt](#)

- velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund
- det økonomiske kredsløb, økonomiske mål, herunder bæredygtig udvikling, og økonomisk styring nationalt og regionalt
- globaliseringens og EU's betydning for den økonomiske udvikling i Danmark, herunder konkurrenceevne og arbejdsmarkedsforhold.
- politiske ideologier, skillelinjer
-

Begreber og modeller

- Bemærk, at under alt dette hører begrebslisterne i kapitel 27-34 og kapitel 36 også til.
- De tre velfærdsstatsmodeller
 - Universel
 - Residual
 - Selektive
- Den universelle velfærdsmodels udfordringer
 - Forsørgerbyrde
 - Demografiske ændringer
 - Økonomisk globalisering og udflytning af arbejdspladser
 - Indvandring og flygtninge
 - EU og velfærden
 - Økonomisk globalisering og skat
- Det økonomiske kredsløb
- Høj og lavkonjunktur
- De økonomiske mål
 - Lav og stabil Inflation, herunder løn og pris spiral
 - Lav arbejdsløshed og beskæftigelse
 - Høj velstand og vækst
 - Balance mellem indtægter og udgifter til udlandet

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Balance mellem indtægter og udgifter i den offentlige sektor • Økonomisk politik <ul style="list-style-type: none"> ○ Finanspolitik ○ Pengepolitik ○ Valutapolitik ○ Arbejdsmarkedspolitik <ul style="list-style-type: none"> • Strammingsstrategi • Belønningsstrategi • Opkvalificeringsstrategi • Fordelingspolitik • Ideologi
Anvendt materiale.	<ul style="list-style-type: none"> - Tal om økonomiske mål fra www.dst.dk – for året 2024 - https://www.nationalbanken.dk/da/viden-og-nyheder/publikationer-og-taler/analyse/2024/inflationen-er-paa-rette-kurs-men-der-er-fortsat-et-vist-inflationspres - https://bygtek.dk/artikel/byggeri/stram-finanslov-skerper-krigen-mod-inflationen> - <i>Udvikling i Foliorenten, fra Nationalbanken foråret 2024.</i> - https://www.tv.syd.dk/syd-og-soenderjylland/derfor-sparer-kommunerne-selvom-der-er-masser-af- penge-i-banken - https://www.mm.dk/artikel/20-aars-velfaerdsreformer-er-en-ufortalt-succeshistorie - https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/nyt/NytHtml?cid=46149 - https://www.dr.dk/drtv/episode/debatten_-mindre-velfaerd-for-mere-for-svar_512002 - https://sf.dk/det-vil-vi-velfaerd-oekonomi-og-skat/> - https://danskfolkeparti.dk/holdninger/finans/> - https://www.socialdemokratiet.dk/det-vil-vi/inflation-og-oekonomi/> - https://www.venstre.dk/politik/ansvarlig-okonomisk-politik> - https://www.radikale.dk/politik/vi-mener/oekonomi/> - https://konservative.dk/politik/udspil/skatteplan/> - https://www.liberalalliance.dk/politik/skat/> - chrome-extension://efaidnbmninnlpcajpcgplefindmkaj/https://danmarksdemokraterne.dk/forside/wp-content/uploads/2023/10/Finanslov_23_V6_low.pdf - https://elevernes.enhedslisten.dk/finans-og-skattepolitik/> - <i>Manglen på hænder i ældreplejen kan skabe »dyster fremtid« – S-borgmestre vil overlade ansvar for omsorg til pårørende</i> (uddrag). Fra www.berlingske.dk d. 16. januar 2022

	<ul style="list-style-type: none"> - Mette Frederiksen har ret - velfærdsstaten er udfordret af borgernes forventninger Berlingske Tidende 19. april 2023 - Bilag 2: Statens forventede udgifter til forskellige velfærdsområder i procent af BNP 1980-2080 Kilde: Dreamgruppen 2021 - https://www.dst.dk/embed/compareyourincome - OK23: Overblik og detaljer - Finansforbundethttps://www.dr.dk/nyheder/penge/beregning-fra-oekonomer-ny-overenskomst-risikerer-goere-de-of-fentligt-ansatte - https://www.vive.dk/da/nyheder-og-debat/2023/fattigdom-i-barndommen-har-konsekvenser-langt-ind-i-voksenlivet/> - https://www.ae.dk/analyse/2023-11-stort-fald-i-antallet-af-fattige-boernten-stadig-store-kommunale-forskelle - https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/GetPubFile.aspx?id=49784&sid=statistisk%20ti%0c3%0a5rsoversigt%202024 - Grafer fra dst.dk af danskernes indkomst og gini koefficient, fra foråret 2023 - Bilag fra prøveeksamen <ul style="list-style-type: none"> o Bilag 1: Udgivelse fra Danmarks Statistik d. 24. marts 2024; <i>Stort overskud på de offentlige finanser</i> o Bilag 2: Analyse fra Nationalbanken d. 19 marts. 2025; <i>Udsigt til lavere lønstigninger og stabil inflation trods usikre tider.</i> o Bilag 3: Uddrag af artikel fra Information d. 3. november 2024; <i>KL-formand advarer: Stigende privatisering kan udfordre opbakningen til velfærdsstaten.</i> o Bilag 4: Debatindlæg på Altinget.dk fra den liberale tænketank CEPOS d. 15. marts 2024; <i>For eller siden vil Baumols sygdom tage livet af velfærdsstaten.</i> o Bilag 1: Artikel fra www.tv2nyhederne.dk d. 24.02.2025; <i>Trecifret milliardoverskud på statens finanser sidste år</i> o Bilag 2: Uddrag af analyse fra Nationalbanken d. 19. marts. 2025; <i>Udsigt til lavere lønstigninger og stabil inflation trods usikre tider.</i> o Bilag 3: Uddrag af artikel fra www.dr.dk. D. 25.03.2025; Liberal Alliance vil sænke skatter for 47 milliarder kroner gennem reformer o Bilag 4: Uddrag af https://sf.dk/det-vil-vi/velfaerd-oekonomi-og-skat/ - hentet d. 16.05.2025. o Bilag 5: Oversigt over beskæftigelse og arbejdsløshed i Danmark. Hentet på Danmarks statistik 16.maj.2025. o
Arbejdsformer	<p>klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform, anvendelse af fagprogrammer, skriftligt arbejde,</p>

Forløb 3	Hvem har magten i dansk politik
Formål med forløbet Forløbet s indhold og fokus s	<p>Formål med forløbet</p> <p>I dette forløb skal I få større viden om dansk politik, magt i dansk politik og hvilke former for magt forskellige aktører har. Det kan f.eks. være om hvordan forskellige partier og vælgerne agerer og påvirker hinanden.</p> <p>I skal lære at undersøge hvilken slags magt en aktør har, hvordan aktørerne bruger sin magt og diskutere hvem der potentielt har mest magt i dansk politik.</p>
Faglige mål 1	<p>anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og andre lande og diskutere foreliggende og egne løsninger herpå</p> <p>anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet samt enkle teorier til at forklare og diskutere samfundsmæssige virkelighedsnære problemstillinger, herunder professionsrettede problemstillinger</p> <p>undersøge og dokumentere et politikområde, herunder betydningen af EU og globale forhold sammenligne og forklare sociale og kulturelle mønstre</p> <p>undersøge konkrete økonomiske prioriteringsproblemer i Danmark og EU og diskutere løsninger herpå</p> <p>behandle problemstillinger i samspil med andre fag</p> <p>demonstrere viden om fagets identitet og metoder</p> <p>formulere faglige problemstillinger og indsamle, kritisk vurdere og bearbejde dansk og fremmedsproget materiale, herunder statistisk materiale, til at undersøge og diskutere problemstillinger og konkludere</p> <p>påvise faglige sammenhænge og udviklingstendenser ved hjælp af tabeller, diagrammer og enkle modeller samt egne beregninger og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler</p> <p>formidle faglige sammenhænge på en struktureret og nuanceret måde på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets terminologi</p> <p>på et fagligt grundlag argumentere sammenhængende og nuanceret for egne synspunkter og indgå i en faglig dialog.</p>
Ke rne sto f	<ul style="list-style-type: none"> - Samfundsfag til HF, kapitlerne 15 til 26. - https://samfundsfag-c.systeme.dk/?id=869 - Deltagelses og konkurrencedemokrati - 3.4.2 Partiadfærd SamfNU B (systeme.dk) - Dit Demokrati Politisk Påvirkning - Film om EU

- https://www.kaltura.com/index.php/extwidget/preview/partner_id/2158211/ui-conf_id/36745861/entry_id/1_dbqmdrkz/embed/dynamic
- https://www.kaltura.com/index.php/extwidget/preview/partner_id/2158211/ui-conf_id/36745861/entry_id/1_fe7nmfud/embed/dynamic?
- https://www.kaltura.com/index.php/extwidget/preview/partner_id/2158211/ui-conf_id/55690732/entry_id/0_z78ybc9q/embed/dynamic
- https://www.kaltura.com/index.php/extwidget/preview/partner_id/2158211/ui-conf_id/36745861/entry_id/1_64ty4vez/embed/dynamic?
- https://www.kaltura.com/index.php/extwidget/preview/partner_id/2158211/ui-conf_id/55690732/entry_id/1_jjzirria/embed/dynamic
- https://www.kaltura.com/index.php/extwidget/preview/partner_id/2158211/ui-conf_id/36745861/entry_id/1_lqfp6aqo/embed/dynamic?
- https://www.kaltura.com/index.php/extwidget/preview/partner_id/2158211/ui-conf_id/36745861/entry_id/1_4u7yqzk1/embed/dynamic?
- https://www.kaltura.com/index.php/extwidget/preview/partner_id/2158211/ui-conf_id/54869452/entry_id/1_u5nm2a01/embed/dynamic
- https://www.kaltura.com/index.php/extwidget/preview/partner_id/2158211/ui-conf_id/36745861/entry_id/1_2ip9ilw7/embed/dynamic?
- https://www.kaltura.com/index.php/extwidget/preview/partner_id/2158211/ui-conf_id/36745861/entry_id/1_4y6nj0y8/embed/dynamic?

Begreber og modeller fra kernestoffet

- Magtformer
 - Formel og uformel magt
 - magt som ressource
 - Strukturel magt
 - Direkte magt
 - Indirekte magt
- Magtens tredeling
 - Lovgivende magt
 - Udøvende magt
 - Dømmende magt
- Regeringsdannelse
- Regeringstyper
 - Et parti regering
 - Mindretals regering

- Flertals regering
- Værdi og fordelingspolitik
- Det politiske kompas
- Vælger og partier
 - Kernevælgere
 - Issue voters
 - Class voters
 - Catch all partier
 - Marginalvælgere
 - Klasse parti
- Kåre Strøms model for parti adfærd
- Molins model
- EU
 - forordning
 - Direktiv
- Lobbyisme
 - Lobbyisme
 - Interesseorganisationer
- Politisk meningsdannelse
- Den politiske dagsorden
- Deltagelses og konkurrencedemokrati
- Grundlæggende demokrati begreber
 - Demokrati
 - Direkte demokrati
 - Repræsentativt demokrati
 - Autokrati
 - autoritær

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Negativ parlamentarisme ○ Støttepartier ○ Opposition ○ Parlamentarisk kontrol ○ Mistillidsafstemning ○ §20 spørgsmål ○ Samråd ○ Liberale demokratier ○ Frie og retfærdige valg ○ Fri og lige adgang til information ○ Ytringsfrihed, forsamlingsfrihed, foreningsfrihed ○ Lige og almindelig valgret ○ Retssikkerhed ○ Lige for loven ○ Forskelle på liberalt demokrati og autokrati
An ven dt ma te- ri- ale.	<ul style="list-style-type: none"> - https://www.dr.dk/drtv/se/debatten_-er-demokratiet-truet_547218 - https://nyheder.tv2.dk/politik/2022-12-15-det-kommer-sjaelden-flertalsregering-til-at-betyde-for-dansk-politik - <https://grundloven.dk/> - Erhvervsinteresser bestemmer metoderne for beregning af fødevarers klimabelastning - https://www.facebook.com/reel/820981587762922 - En top-topskat, borgerpligt og dyrere cigaretter: Her er Løkkes nye politik for Moderaterne (uddrag) - Vælgervandringer ved seneste folketingsvalg. Fra www.dr.dk - Moderaternes vælgere - Graf fra artiklen: Grafik viser voldsomme vælgervandringer i blå blok - TV 2 - https://nyheder.tv2.dk/politik/2023-08-02-oppositionspartier-gaar-sammen-i-protest-mod-koranaftbraendingsforbud - https://www.altinget.dk/artikel/partier-kritiserer-finanslov-som-de-selv-staar-bag-vi-goer-ingen-store-ting - https://www.dr.dk/drtv/se/debatten_-penge-nok_-men-til-hvem_544545

- <https://www.dr.dk/nyheder/politik/kommunalvalg/danskerne-skal-til-kommunalvalg-se-hvilke-emner-vaelgerne-gaar-mest-op-i>
- <https://nyheder.tv2.dk/samfund/2025-10-23-43-aarigs-pludselige-dod-har-haft-betydning-for-finansloven>
- <https://vigeur.dk/artikler/q-and-a/demonstrationer-har-begraenset-effekt-fortaeller-lector-paa-aalborg-universitet/0e68b48c-b7dc-47ee-b025-dfcf70322212>
- <https://jyllands-posten.dk/debat/kommentar/ECE16881721/lad-os-faa-mange-flere-borgerfor-slag/>
- <https://www.mm.dk/artikel/unge-engagerer-sig-i-samfundet-men-er-lige-glad-med-politik>
- <https://duf.dk/nyhed/demokratianalysen-halvdelen-af-unge-har-lav-demokratiske-selvtilid>
- <https://www.bt.dk/politik/regeringen-har-sikret-flertallet-har-lavet-aftale-med-jon-stephensen>
- <https://www.dr.dk/nyheder/politik/mads-fuglede-har-meldt-sig-ud-af-venstre-og-ind-i-danmarksdemokraterne>
- **Meningsmåling fra 23. juni 2024.** Hentet fra Voxmeter.dk
- <https://nyheder.tv2.dk/politik/2024-04-09-liberal-alliance-skifter-kurs-og-skruer-ned-for-skattelettelser>
- https://www.berlingske.dk/politik/vanopslags-nye-sindlagskontrol-tjener-et-bestemt-for-maal?gaa_at=eafs&gaa_n=AWetsqdPptN6WOk8dIixMF4obXJHRw9ldD5Oxh0JeufrWhZMmxLrnmvZz75jvOq6PVY%3D&gaa_ts=69f876ef&gaa_sig=IPQXYLZPbZVtF9otMht9gipTc6PpbWBgIaO5FGLQmA3Ix3SYo-hEu6SamB3vkpr3VVMuFZqqpooBA3HrAnrW0MQ%3D%3D
- https://www.dr.dk/drtv/episode/statsministerens-nytaarstale_566109
- <https://www.berlingske.dk/politik/regeringen-bliver-beskyldt-for-at-koebe-stemmer-med-ny-check-maaske-er-der-noget-om-snakken>
- https://pov.international/nar-sociale-medier-bliver-den-nye-magt/medieudviklingen_2018_45abc3d.pdf
- https://pov.international/nar-sociale-medier-bliver-den-nye-magt/medieudviklingen2023_08c498cb.pdf
- <https://www.mm.dk/artikel/medierne-kan-ikke-lege-gemmeleg-naar-vi-taler-om-demokratiets-krise>
- <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/digital-news-report/2024/denmark>
- https://www.berlingske.dk/kommentatorer/pelle-dragsted-et-mere-solidarisk-eu-er-blevet-afgoerende-for-vores-sikkerhed-i-eu-ropa?gaa_at=eafs&gaa_n=AWetsqcad682j7O3QgD33NHPB4tVk2UXwFN7P3s5Nb17m3rtc2Ew0pGOw0Ho3SvT6mo%3D&gaa_ts=69f87883&gaa_sig=-tJkVbgh3xpYV8HvdzcW0Bam9fUykeQj3TDzq1O86QG3pR-Y0wULbrW_sE-5ATuiwJt68B_lkoeEhrhe6qpsA%3D%3D
- <https://ekstrabladet.dk/nyheder/politik/danskpoltik/rundtosset-maga-schmidt-slaar-fast-danmark-skal-ud-af-eu-men-.../11070388>
- <https://regeringen.dk/nyheder/2023/regeringen-indgaar-bred-aftale-om-hel-hjertet-dansk-eu-engagement>
- <https://www.eu.dk/da/faq/alle-faqs/hvor-meget-paavirker-eu-den-danske-lovgivning>
- <https://www.altinget.dk/eu/ministersvar/69022>

	<ul style="list-style-type: none"> - https://www.danskindustri.dk/arkiv/analyser/2023/3/eu-har-bidraget-til-dansk-vakst-i-50-ar/#:~:text=EU%20har%20stor%20betydning%20for,Danmarks%20samlede%20handel%20med%20udlandet. - https://www.dr.dk/nyheder/penge/top-10-se-de-mest-centrale-personer-i-den-danske-magtelite-velkendt-ansigt-er-hoejdespringer - https://www.information.dk/moti/2017/05/tag-fejl-aeldre-sagen-super-magt#:~:text=Hvem%20%C3%B8nsker%20ikke%20v%C3%A6rdighed? - https://www.berlingske.dk/internationalt/eu-stiller-sig-bag-danmark-i-opgoeret-om-groenland?gaa_at=eafs&gaa_n=AWetsqdAelSIXtUHpZYKCXTBY-cAY0RL6zNeiHGE262p37s97OX5SP1TJ7RdwfXX-e1g%3D&gaa_ts=69f878f2&gaa_sig=4qYC-UNxRnRWQSeKQTZ-jqUaJPhIl-jETJfX7jhfTSXiVNHbcOgwSdeT24gZK-wB3E6Q_Cb5tX-337hU64INc7A%3D%3D - https://danskfolkeparti.dk/maerkesager/vi-skal-selv-bestemme/ - Bilag fra prøveeksamen <ul style="list-style-type: none"> o Artikel fra Berlingske d. 16. november 2024; <i>Engang fik de magtens elite til at ryste af skræk. I dag ræser B.T. »mod bunden i en nedadgående spiral.</i> o Bilag 2: Artikel fra Dr.dk d. 22. februar 2024; <i>De har nærstuderet valget, og på flere punkter opfører vælgerne sig som aldrig før.</i> o Bilag 3: Artikel fra Altinget d. 24. oktober 2024; <i>Trods partihop: Mads Fugledes barsel sikrer regeringens indenrigspolitiske flertal.</i> o Bilag 4: Meningsmåling fra Voxmeter.dk uge 46 2024. 1. Det kommer sjældnen flertalsregering til at betyde for dansk politik. Artikel fra https://nyheder.tv2.dk/politik/2022-12-15-det-kommer-sjaelden-flertalsregering-til-at-betyde-for-dansk-politik d. 15. december 2022. <ul style="list-style-type: none"> a. Regeringen har sikret flertallet: Har lavet aftale med Jon Stephensen. Artikel fra https://www.bt.dk/politik/regeringen-har-sikret-flertallet-har-lavet-aftale-med-jon-stephensen d. 20 november 2023. b. Mads Fuglede har meldt sig ud af Venstre og ind i Danmarksdemokraterne. Artikel fra https://www.dr.dk/nyheder/politik/mads-fuglede-har-meldt-sig-ud-af-venstre-og-ind-i-danmarksdemokraterne d. 19. marts 2024. c. Meningsmåling fra 23. juni 2024. Hentet fra Voxmeter.dk
Arbejdsformer	<p>klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform, anvendelse af fagprogrammer, skriftligt arbejde,</p>

Forløb 4	Er det hele samfundets skyld?
Forløbets indhold og fokus	<p>I Danmark diskuterer vi gerne de udfordringer, som vi mener at have. Det kan f.eks. Være mangel på pædagoger - god socialisering? Eller om unge mistrives og hvad vi som samfund kan gøre ved det?</p> <p>Så når vi skal diskutere om samfundet er skyld i "alt det dårlige"/udfordringerne i samfundet, så menes der både staten/regeringen, men også hvordan samfundet generelt fungerer mellem os mennesker - det senmoderne samfund - eller hvordan vi har indrettet vores samfund - f.eks. Eller velfærdsstaten.</p> <p>Det vi også kommer til at skulle forholde os til, er om det egentligt er samfundets skyld/samfundet skal løse udfordringerne eller om det er mere individuelt - altså aktør vs. Struktur diskussion</p>
Faglige mål	<p>anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og andre lande og diskutere foreliggende og egne løsninger herpå</p> <p>anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet samt enkle teorier til at forklare og diskutere samfundsmæssige virkelighedsnære problemstillinger, herunder professionsrettede problemstillinger</p> <p>undersøge og dokumentere et politikområde, herunder betydningen af EU og globale forhold</p> <p>sammenligne og forklare sociale og kulturelle mønstre</p> <p>undersøge konkrete økonomiske prioriteringsproblemer i Danmark og EU og diskutere løsninger herpå</p> <p>behandle problemstillinger i samspil med andre fag</p> <p>demonstrere viden om fagets identitet og metoder</p> <p>formulere faglige problemstillinger og indsamle, kritisk vurdere og bearbejde dansk og fremmedsproget materiale, herunder statistisk materiale, til at undersøge og diskutere problemstillinger og konkludere</p> <p>påvise faglige sammenhænge og udviklingstendenser ved hjælp af tabeller, diagrammer og enkle modeller samt egne beregninger og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler</p> <p>formidle faglige sammenhænge på en struktureret og nuanceret måde på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets terminologi</p> <p>på et fagligt grundlag argumentere sammenhængende og nuanceret for egne synspunkter og indgå i en faglig dialog.</p>
Kerne-stof	<ul style="list-style-type: none"> - Samfundsfag til HF, kapitlerne 1 til 6, 8 og 9. - https://sociologiskset.systeme.dk/?id=441&loopRedirect=1> - Konkurrencestaten Vimeo

- [Integrationsteorier - assimilation, segregation og pluralistisk integration](#)

-

Begreber og modeller fra kernestoffet

- Habermas' teori om systemet koloniserer livsverden
- Socialisering
 - dobbeltsocialisering
 - Primær
 - Sekundær
- Sociale normer
- Sociale arenaer
- Social ulighed
- De tre teorier om ulighed
- Bourdieus habitus og kapitaler
 - Økonomisk
 - Social
 - Kulturel
 - Symbolsk
- Social arv
 - Positiv social arv
 - Negativ social arv
- Rosa
 - Accelerationssamfundet
- Giddens kendetegn ved det senmoderne samfund:
 - Udlejring af sociale funktioner til ekspertsystemer
 - Globalisering
 - Adskillelse af tid og rum
 - Aftraditionalisering
 - Øget refleksivitet

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rene forhold • Andre Giddens begreber <ul style="list-style-type: none"> ○ Eksistentiel angst ○ Ontologisk sikkerhed • Noemi Katznelson <ul style="list-style-type: none"> ○ Øget præstationspres ○ Selvansvarliggørelse ○ Selvudfoldelsesimperativ ○ Psykologisering • Kriminalitetsteorier <ul style="list-style-type: none"> ○ Sutherlands teori ○ Mertons teori ○ Cohens teori ○ Hirschis teori • Konkurrencestaten • Den universelle velfærdsmodel • Integrationsformer <ul style="list-style-type: none"> ○ Assimilation ○ Segregation ○ Pluralistisk integration • relativ og absolut fattigdom • Median indkomst • Gini koefficient • Social ulighed
Anvendt materiale.	<ul style="list-style-type: none"> - Langt fra Borgen - Fra <https://mitcfu.dk/Materiale-Info/?faust=TV0000111984&s=47662164&n=1&o=hits> - https://www.tjekdet.dk/indsigt/danske-foraelldre-er-europamestre-i-parkere-boern-i-vuggestue> - En 53 punkter lang liste til forældre vakte opsig. Men vi bør stille os selv et spørgsmål, mener skoleleder (berlingske.dk)

- [Morten er klasselærer og træt af tovtrækkeri: Nu har han et vigtigt budskab til forældre, der selv vil bestemme over børns fravær \(berlingske.dk\)](#)
- [Forældreskabet er blevet en industri, der har gjort mødre og fædre umyndige og usikre, mener professor Hun har en simpel løsning \(berlingske.dk\)](#)
- <https://nyheder.tv2.dk/samfund/2026-01-29-kommune-ville-have-kvinde-i-fleksjob-fire-dage-efter-doede-hun>
- Syn på socialisering
 - o <https://www.facebook.com/reel/1698297824193787>
 - o Folkeskolelærer - [Facebook](#)
 - o Mathias Tesfaye, undervisningsminister <https://www.facebook.com/watch/?v=2650330768632036>
- Artikel fra Politiken d. 22. september 2025; *Tesfaye – for mange børn og piger opdrages som prinser og prinsesser.*
- Artikel fra Woman.dk d. 17.10.2025; *Lærer er træt af elevers særregler og skrøbelighed: "Det starter med, at forældrene backer off".*
- <https://rockwoolfonden.dk/udgivelser/den-usynlige-traad/>
- ”Ny forskning: Sådan er danske forældre typisk sammen med deres børn” (Politiken), 20. april 2024 (uddrag), <https://politiken.dk/danmark/uddannelse/art9852196/S%C3%A5dan-er-danske-for%C3%A6ldre-typisk-sammen-med-deres-b%C3%B8rn>
- <https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/alle-taler-om-mistrivsel-men-hvad-taler-vi-egentlig-om>
- <https://www.sst.dk/udgivelser/2024/danskernes-sundhed-den-nationale-sundhedsprofil-midtvejsundersogelsen-2023-centrale-udfordringer>
- https://www.sdu.dk/da/sif/rapporter/2026/den_nationale_sundhedsprofil_2025 - kun grafer om stress
- [Det er tidens vigtigste spørgsmål for forældre: Er denne graf årsagen til unges mistrivsel? \(berlingske.dk\)](#)
- <https://www.zetland.dk/historie/soB3ZgR4-ae6EwI5D-f5faf>
- <https://redbarnet.dk/nyheder/boerns-digitale-liv-accelererer-fra-ni-aars-alderen/>
- [Jacob Mark Jacob Mark: Vi skal sige nej til at løbe hurtigere og stå sammen om at sænke tempoet | Information](#)
- <https://www.information.dk/debat/2019/04/danmark-brug-statsminister-forsvarer-konkurrencestaten>
- [Svend Brinkmann: Hvorfor mistrives så mange børn og unge? | Statsministeren Spørger](#)
- <https://skolemonitor.dk/debat/art9305962/DPU-forskere-med-5-goder%C3%A5d-mod-mistrivsel>
- <https://videnskab.dk/krop-sundhed/flere-unge-har-ondt-i-livet-kan-det-faktisk-hjaelpe-at-maerke-mindre-efter/>
- <https://nyheder.tv2.dk/politik/2022-10-13-flere-unge-mistrives-hvad-vil-politikerne-konkret-goere>
- [Exit bandeliv: Sæson 1 | Se online her | DRTV afsnit 1](#)
- <https://www.dr.dk/nyheder/inland/27-aarige-ali-har-vaeret-en-del-af-bande-miljoets-haarde-kerne-nu-er-han-ude-paa-den>

- <https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/sociale-forhold/kriminalitet/doemte-personer>
- <https://integrationsbarometer.dk/tal-og-analyser/INTEGRATION-STATUS-OG-UDVIKLING>
- <https://integrationsbarometer.dk/tal-og-analyser/vandringer-og-repatrering/hvor-mange-indvandringer-i-2022>
- https://integrationsbarometer.dk/tal-og-analyser/vandringer-og-repatrering/copy_of_hvor-mange-indvandringer-i-2022
- <https://integrationsbarometer.dk/tal-og-analyser/beskaeftigelse>
- <https://integrationsbarometer.dk/tal-og-analyser/uddannelse>
- <https://integrationsbarometer.dk/tal-og-analyser/kriminalitet>
- <https://www.dst.dk/da/Statistik/udgivelser/NytHtml?cid=49931>
- <https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/arbejde-og-indkomst/indkomst-og-loen/indkomstfordeling>
- <https://www.ae.dk/fattigdom#:~:text=T%C3%A6t%20p%C3%A5%20halvde-len%20af%20alle%20%C3%B8konomisk%20fattige,eller%20flere%20basale%20afsavn%20i%20deres%20hverdag.>
- <https://www.liberalalliance.dk/blog/tre-sandheder-om-fattigdom-og-kontanthjaelp/>
- <https://sf.dk/det-vil-vi-ulighed-og-fattigdom/>
- Artikel fra www.dr.dk d. 01.12.2025; Ny 'ghettoliste' offentliggjort: Der er blevet færre parallelsamfund i Danmark. (Uddrag)
- Artikel fra TVSyd.dk d. 01.12.2025; Khaleds familie bor ikke i en 'ghetto' mere - nu kan han få sin søn i områdets børnehave (uddrag)
- Grafer fra Redegørelse om parallelsamfund 2025 – Socialministeriet 30 juni 2025.
- <https://www.altinget.dk/civilsamfund/artikel/kommentar-integration-er-og-boer-vaere-et-faelles-ansvar>
- <https://www.kristeligt-dagblad.dk/kronik/10-gode-raad-til-indvandrere-om-integration>
- Bilag fra prøveeksamen
 - Brug af udvalgte sociale medier 1. halvår 2023”, Danmarks Statistik, 17. august 2023
 - **Bilag 2:** ”Andel, der har en høj score på stressskalaen, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010, 2013, 2017, 2021 og 2023. Procent”, Statens Institut for Folkesundhed, 6. februar 2024
 - **Bilag 3:** ”Kristeligt Dagblad mener: Sammenligningen på sociale medier er skadelig”, Kristeligt Dagblad, 6. februar 2024 (uddrag)
 - Bilag 1: Debatindlæg af Stine Liv Johansen fra Altinget.dk d. 25. juni 2024; *Politikernes enøjede fokus på skærme fortrænger andre væsentlige årsager til mistrivsel*
 - Bilag 2: Uddrag af rapporten ”uddrag af børn og unges liv på sociale medier”. Udgivet af Børns vilkår i maj 2024.
 - Bilag 3: Uddrag af leder i Kristeligt Dagblad d. 6. februar 2024; *Kristeligt Dagblad mener: Sammenligningen på sociale medier er skadelig.*

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bilag 4: De fire nye forældretyper – hentet fra artikel i Politiken d. 20. april. 2024; <i>Ny forskning: Sådan er danske forældre typisk sammen med deres børn</i> (uddrag) ○ Bilag 5: Andel, der har en høj score på stressskalaen, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010, 2013, 2017, 2021 og 2023. Procent”, Statens Institut for Folkesundhed, 6. februar 2024 ○ Bilag 6: Uddrag af analyse af Arbejderbevægelsens erhvervsråd d. 12. august 2024: <i>Skoletiden er meget forskellig for børn på tværs af sociale lag</i>
Arbejdsformer	fx klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform, anvendelse af fagprogrammer, skriftligt arbejde,

Forløb 1	[Indsæt en overordnet titel for undervisningsforløbet]
Forløbets indhold og fokus	[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.]
Faglige mål	[Angiv hvilke faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb]
Kernestof	[Angiv hvilket kernestof fra læreplanen, der har været centralt i dette forløb]
Anvendt materiale.	[Angiv hvilke materialer, der har været anvendt i forløbet, fordelt på kernestof og supplerende stof. Angiv desuden omfanget i form af antal sider/procent og en angivelse af forløbets samlede undervisningstid og fordybelsestid (opgøres i timer a 60 minutter. Læs mere herom i bekendtgørelse af lov om de gymnasiale uddannelse § 19)]
Arbejdsformer	[Angiv de væsentligste arbejdsformer, der er anvendt i forløbet, fx klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform, anvendelse af fagprogrammer, skriftligt arbejde, eksperimentelt arbejde.]